

'Αθηνίωνος, διορισθείς ὑπ' αὐτοῦ καὶ στρατηγὸς ἐπὶ τὴν Δῆλον, ἵνα ἐπαναστατήσῃ τὴν νῆσον καὶ πρὸ πάντων ἵνα ἀργυρολογήσῃ τοὺς πολίτας αὐτῆς. 'Αλλ' ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῆ εἰς τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ στάδιον ἀτυχέστερος ἢ εἰς τὸ φιλολογικόν· καθὼς πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατηγικῶς ἀναστρεφόμενος, καὶ προφυλακὴν ἀμελεστέραν διορίσας, μάλιστα δὲ ἀφίσας ἀπροφύλακτα τὰ ἐξόπισθεν τῆς νήσου, ἐκοιμᾶτο. Καὶ τοῦτο μαθὼν ὁ κατὰ τύχην τότε περὶ τὴν Δῆλον εὐρεθείς ῥωμαῖος στρατηγὸς 'Ορόβιος φυλάττει νύκτα ἀσέλῃνον, ἐκβιβάζει τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ καὶ ἐπιπεσὼν κατὰ τῶν κοιμωμένων καὶ μεθυόντων 'Αθηναίων ἄλλους κατέκοψε καὶ ἄλλους ἐζώγησεν· ὁ δὲ καλὸς στρατηγὸς 'Απελλικῶν ἔλαθε φυγών. 'Εννοεῖται ὅτι ἡ Δῆλος ἔπαθεν ἐν τούτοις τὰ πάνδεινα ἀπὸ τῶν ποικίλων τούτων καὶ ἀντιπάλων ἐλευθερωτῶν. Βραδύτερον δὲ ὑπέστη καὶ ἄλλας συμφοράς. Ὁ στρατηγὸς τοῦ Μιθριδάτου Μητροφάνης, ὃν προανεφέραμεν ἐκπεμφθέντα εἰς Θεσσαλίαν, ἀποτυχὼν ἐκεῖ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ μετ' ὀλίγον, ἐπέσσεσε κατὰ τῆς Δήλου, ἐφόνευσσε ξένους καὶ Δηλίους, ἐλήστευσσε τὰ χρήματα καὶ τὰ ἀναθήματα τῆς πόλεως καὶ κατέβαλεν αὐτὴν εἰς ἔδαφος, ἐξανδραποδισάμενος τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἐνῶ ἀνήγετο εἰς τὸ πέλαγος ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, παραμονεύσαντες οἱ τῶν ἐμπόρων περισωθέντες καὶ καταναυμαχήσαντες, κατέλυσαν αὐτόν. 'Αλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ Δῆλος κατεστράφη τότε διὰ παντός.

'Επανερχόμεθα δὲ εἰς τὰ τῶν 'Αθηναίων πράγματα. Ὁ 'Αρχέλαος, γενόμενος ἐν τῷ μεταξὺ κύριος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ, κατέλαβε τοῦτόν τε καὶ τὰς 'Αθήνας καὶ ὤρησεν ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ 'Αθηνίωνος ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν, ὅπου ἔμελλον νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτῶν καὶ τὰ τῶν Λακωνῶν καὶ τῶν 'Αχαιῶν συμμαχικὰ στρατεύματα. Ἡ Βοιωτία πᾶσα παρεδέχθη τὰς περὶ ἐλευθερίας ὑποσχέσεις τοῦ 'Αρχελάου, πλὴν Θεσπιέων, τοὺς ὁποίους παρακαθήμενος ἐπολιόρκει. Καὶ ὁ μὲν Σύλλας, ψηφισθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων στρατηγὸς τοῦ κατὰ Μιθριδάτου πολέμου, δὲν εἶχεν ἔτι ἀφικθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα. 'Αλλ' ὁ στρατηγὸς τῆς Μακεδονίας Σέντιος, μαθὼν τὰ γέγονενα, ἐκπέμπει ἐνταῦθα, μετὰ δυνάμεως ἐκ προχειροῦ συγκροτηθείσης, τὸν πρεσβευτὴν αὐτοῦ βρέτιον Σούρραν, ἄνδρα διακεκριμένον ἐπὶ τόλμῃ καὶ φρονήσει, ὅστις, κατελθὼν εἰς Θεσσαλίαν, πρῶτον μὲν κατεναμάχησε περὶ Μαγνησίαν τὸν Μητροφάνην, ἐβίασεν αὐτόν εἰς φυγὴν, καὶ ἐκυρίευσσε τὴν Σχίαθον, ἐν ἣ ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος τοῦ Μιθριδάτου εἶχεν ἀποθέσει τὴν λείαν αὐτοῦ· ἔπειτα δὲ ἐτράπη ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν, καί, ἐπελθόντων αὐτῷ ἐτέρων χιλίων πεζῶν καὶ ἰπέων ἐκ Μακεδονίας, συνῆψε πρὸς τὰς πολὺν μεγαλυτέρας τοῦ 'Αρχελάου καὶ τοῦ 'Αθηνίωνος δυνάμεις, περὶ Χαιρώνειαν, μάχην τριήμερον, ἣν ἀπέβη ἀμείροστος (1). Καὶ μετ' ὀλίγον φθάνουσιν εἰς τὸ τοῦ 'Αρχελάου στρατόπεδον τὰ ἀχαικὰ καὶ τὰ λακωνικὰ τάγματα, ὥστε ὁ ῥωμαῖος στρατηγός, πειθόμενος ἤδη ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιπαραταχθῆ πρὸς τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ, ἐφορᾷ ἀμέσως κατὰ τοῦ Πειραιῶς, κάλλιστα εἰδὼς ὅτι ὁ 'Αρχέλαος, φοβούμενος μὴ ἀποκοπῆ τῆς θαλάσσης, θέλει βιασθῆ νὰ ἐκχω-

(1) Ἐνταῦθα γίνεται μικρὰ τ.ς σύγκυσις πραγμάτων. Μετὰ τὴν περὶ Χαιρώνειαν τριήμερον μάχην ὁ Βρέτιος ἢ Βρήτιος Σούρρας, εὐθὺς ὡς ἐνισχύθη ὁ στρατὸς τοῦ 'Αρχελάου διὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου ἀφικόμενων ἐπικούρων Λακεδαιμονίων καὶ 'Αχαιῶν ὑπεχώρησεν εἰς τὰς Θερμοπύλας. Ὅτι ὁ Βρέτιος ὑποχωρῶν πρὸ τοῦ 'Αρχελάου ἐν Χαιρώνειᾳ ὤρησεν εἰς Πειραιᾶ, ὡς ἐκτίθεται ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, καὶ ἐκεῖθεν ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ Ποντικοῦ στόλου ἀναφέρεται μόνον ὑπὸ τοῦ Ἀππιανοῦ (Μιθριδ. 29) καὶ θεωρεῖται ἀκατανόητον ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν ('Ἰδὲ Hertzberg μετάφρ. ἡμετ. Τόμ. Α' σελ. 457--59).

